

ת"פ 55613/02/14 - מדינת ישראל נגד נאיף אבו ג'אנם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

08 מרץ 2016

ת"פ 55613-02-14 מדינת ישראל נ' אבו ג'אנם

לפני כבוד השופטת דבורה עטר

המאשימה
מדינת ישראל

נגד

הנאשם
נאיף אבו ג'אנם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד רננה טויטו משה

ב"כ הנאשם עו"ד כצמן

הנאשם התייצב

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הראיות, בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(2) ו-5 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה התשכ"א-1961, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה נגרם נזק לרכוש, עבירה לפי סעיף 62(2) ו-38(2) לאותה הפקודה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי התשל"ל-1970, שימוש ברכב ללא רשות, עבירה לפי סעיף 413ג סיפא לחוק והפרעה לשוטט במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק.

2. ביום 22.2.14 נהג הנאשם, שלא היה מורשה לנהיגה מעודו, בתחומי ג'ואריש, ברכבו של קרוב משפחה, שנטל ללא רשותו, כשבחברתו אחר בשם באסל (להלן: "**באסל**") ושני קטינים רכים בשנים (להלן: "**הקטינים**").

בעת שהנאשם הבחין בשוטרים, פתח בנסיעה מהירה לכיוון באר יעקב. השוטרים כרזו לנאשם לעצור ודלקו אחריו באמצעות הניידת שאורותיה מהבהבים והסירנה מופעלת. ואולם הנאשם המשיך בנסיעה פרועה ברחוב אשר לאורכו פסי האטה, תוך שהוא סוטה לצדי הדרך, על מנת לעקפם וגורם להולכי רגל שפסעו לצדי הדרך, לברוח על מנת שלא להיפגע מהרכב. לאחר מכן פנה הנאשם לכביש עפר, כשהוא נוסע במהירות רבה אשר סיכנה את יושבי הרכב, עד שהצליח לחמוק מן השוטרים.

מכביש העפר נהג הנאשם את הרכב, במהירות, דרך מעבר תת קרקעי ואותר על ידי שוטרים אחרים, שדלקו בעקבותיו באמצעות ניידת, כשהם כורזים לו לעצור ומפעילים את הסירנה ואולם הנאשם התעלם מכך והמשיך בנסיעתו.

מהמעבר התת קרקעי וכשכל העת שוטרים בעקבותיו, המשיך הנאשם בנסיעה מהירה ופרועה בחזרה, לתחומי ג'ואריש, כשהוא גורם לעוברי אורח לסור לצדי הדרך, על מנת שלא להיפגע מהרכב והמשיך בנסיעה מהירה ופרועה לשטח עפר, עד שאיבד את השליטה על הרכב שנחת על מכסה המנוע של הניידת וגרם לה לנזק. הנאשם יצא מהרכב ונמלט רגלית ונתפס אחרי מרדף, על ידי שוטר נוסף.

3. טרם שמיעת הטיעונים לעונש התקבל אודות הנאשם תסקיר של שירות המבחן. בו פורטו מהלך חייו ונסיבותיו האישיות לרבות מצבו הכלכלי הקשה, תנאי המחיה הקשים השוררים בבית משפחתו והעובדה כי מגיל צעיר מאד נאלץ לתפקד באופן עצמאי בכל מישורי חייו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הודה בביצוע העבירות, תוך נטילת אחריות. הוא תיאר כי התפתה לנהוג ללא רשות וללא רישיון, אולם את יתר העבירות ביצע באימפולסיביות, מתוך תחושת לחץ ופחד, שכן לא זיהה כי המדובר ברכב משטרתי וסבר כי רודפים אחריו.

הנאשם תיאר אכזבה עצמית על רקע הסתבכותו עם החוק, לאחר שנים ארוכות במהלכן נמנע ממעורבות שולית ושמר על אורח חיים תקין, חרף תנאי חייו הקשים.

עוד עלה מהתסקיר כי במהלך תקופת פיקוח המעצר, שולב הנאשם בהליך טיפולי ונטל בו חלק פעיל. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר דפוסים עברייניים, הגם שבלטו פסיביות, תגובות אימפולסיביות וקושי בהעמקה בבחירותיו.

שירות המבחן ציין כי המדובר אמנם בנאשם שגדל בתנאי חסך חומרי ורגשי ונאלץ להתמודד עם מטלות הוריות מגיל צעיר. עם זאת ניתן להתרשם מקבלת סמכות והוראות חוקיות, תוך הקפדה על תנאי המעצר הנוכחי. כגורמי סיכון ציין שירות המבחן את אופי העבירה ומאפייניה, על רקע דפוסי התנהגות אימפולסיביים, קושי בדחיית סיפוקים, היעדר ויסות רגשי והיעדר שיקול דעת מעמיק.

כמו כן, התרשם שירות המבחן כי ההליכים המשטריים והמשפטיים מהווים עבור הנאשם גורם מציב גבול ומרתיע וכיום מבין את החומרה והסיכון שבהתנהגותו.

לאור מכלול הנתונים, סבר שירות המבחן כי הסיכון להישנות העבירות פחת ולאור התרשמות מנזקקות טיפולית, המליץ על העמדת הנאשם במבחן למשך שנה, במהלכה ישולב בטיפול ייעודי לעוברי חוק בתחום התעבורה, זאת לצד מאסר לריצוי בעבודות שירות.

4. מר אבו ג'אנם פארס, דודו של הנאשם, העיד אודות אופיו הטוב של הנאשם, בציינו שכשל באופן חד פעמי. הדוד עתר לבית המשפט להתחשב בנאשם, אשר נטל הפרנסה על כלל משפחתו המורחבת מוטל עליו והדגיש את הצער והחרטה שמביע הנאשם ועתר לבית המשפט להקל עמו, אף משיקולי שיקום.

5. עוד הובא לעדות מטעם ההגנה, על מנת להעיד על אודות אופיו הטוב של הנאשם, סבו, מר טאלב אבו

ג'אנם, אשר פיקח על הנאשם במהלך תקופת שהותו בתנאים מגבילים, במשך כשנתיים. לדברי הסב, בשנים האחרונות טיפל בעשרות ילדים במצוקה, שהוצאו מביתם וזאת עד לשלב העברתם לאומנה או לשובם לביתם.

הסב תיאר כי המשפחה נקלעה לחובות כלכליים ובעקבות כך, שרוי האב בדיכאון ואינו מתפקד. כמו כן תיאר את היותו אוזן קשבת לנאשם, נוכח הקשיים שחווה ובכללם הסבל שהיה מנת חלקו, בזמן שהותו בתנאים מגבילים, נוכח היעדר יכולתו לשאת בנטל הפרנסה.

עוד תיאר הסב את הניצול הציני של האב, את מצוקת הנאשם ושהותו בתנאים מגבילים, בעת שטען בכזב, בפני גורמים משטורתיים, כי הנאשם הפר את התנאים וזאת אך משום שלא ניאות להעביר לו סכום כסף שהיה ברשותו. כן תיאר הסב את סיכויי השיקום של הנאשם, אשר ירדו לטמיון באם יושם מאחורי סורג וברית.

6. במסגרת טיעוניה לעונש, הדגישה ב"כ המאשימה את נסיבות ביצוע העבירות, המצביעות לשיטתה, על חומרה יתרה. בהקשר זה, הפנתה ב"כ המאשימה לקביעות הכרעת הדין, בדבר נסיעתו המהירה והפרועה של הנאשם, תוך גרימת סיכון בלתי מבוטל לעוברי הדרך ולקטינים.

עוד הדגישה ב"כ המאשימה את העובדה שהנאשם מעולם לא אחז כדן ברישיון נהיגה, את הנזק הפוטנציאלי הרב שהיה צפוי להיגרם עקב נסיעה במהירות גבוהה בטבורה של עיר, ותוך ששוהים עמו ברכב, שני הקטינים ואת הנזק שנגרם בפועל לניידת המשטרה.

כן טענה ב"כ המאשימה כי הנאשם היה נחוש לחמוק מן השוטרים, על מנת שלא להיתפס בנהיגה ללא רישיון וללא רשות וחדל ממעשיו רק משנמנע ממנו להמשיכם, נוכח אובדן השליטה ברכב.

ב"כ המאשימה ציינה כי במעשיו פגע הנאשם במספר ערכים מוגנים ובכללם סיכון משתמשי הדרך, פגיעה בשלטון החוק ואכיפתו, ושמירה על הגוף ועל רכוש.

כמו כן טענה ב"כ המאשימה, תוך שסמכה ידיה על הפסיקה, בדבר ההחמרה הנדרשת בענישה וכי מתחם הענישה הראוי לעבירות של סיכון חיי אדם, נקבע, על פי רוב, כנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר ורף ענישה של 4 שנות מאסר.

באשר לעולה מתסקיר שירות המבחן, הדגישה ב"כ המאשימה כי הנאשם לא נטל אחריות וכי הגם שהסיכון הנשקף מן הנאשם, פחת, טרם הופג כליל. עוד לדבריה, עלה כי הנאשם לא עבר הליך טיפולי מעמיק ותגובותיו נותרו אימפולסיביות, תוך הפגנת קושי, לקדם את מצבו. על כן אין בנסיבותיו כדי להצביע על שיקולי שיקום, המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם.

ב"כ המאשימה עתרה להימנע מאימוץ ההמלצה להשתת עונש מאסר בעבודות שירות, אשר אינה הולמת לשיטתה את חומרת העבירה ואת נסיבות ביצועה.

לאור ככל האמור לעיל, עתרה ב"כ המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 3-6 שנות מאסר, ולהשית על הנאשם ענישה באמצעו של המתחם, לצד מאסר על תנאי בגין כל אחת מהעבירות בהן הורשע, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי מלהחזיק רישיון נהיגה.

7. מאידך הדגיש ב"כ הנאשם את עקרון הענישה האינדיבידואלית, שמקומו לא נפקד אף לאחר תיקון 113 לחוק בהדגישו את נתוניו הייחודיים של הנאשם. עוד לדבריו, יש לאבחן את עניינו של הנאשם לקולא, מן הפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה ולקבוע את מתחם העונש ההולם בעניינו ברף פחות. זאת בהדגישו כי מדובר במרדף שמשכו לא ארוך, שרובו התרחש בשטח חולי פתוח, תוך יצירת סיכון למספר מועט של משתמשי דרך מעבר לנוסעי הרכב וכי נגרם לניידת אך נזק קל. עוד לדבריו, היה על השוטרים להפסיק את המרדף ולמנוע מהנאשם את המשך ההימלטות.

לאור האמור לעיל, סבר ב"כ הנאשם כי יש לקבוע מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם כמצוי בטווח שבין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד לשנתיים.

ב"כ הנאשם טען כי בכל מקרה מתקיימים בעניינו של הנאשם שיקולי שיקום המצדיקים סטייה לקולא מן המתחם. בהקשר זה טען, תוך שהפנה לפסיקה רלוונטית, כי מדובר במי שנמנה עם הרף התחתון של אוכלוסיית הבגירים צעירים. שכן, ביצע את העבירה, על סף הקטניות ובטרם מלאו לו 19 שנים.

עוד טען בהקשר לסיכויי השיקום המשמעותיים, המצדיקים סטייה לקולא מן המתחם, כמשתקף בתסקיר שירות המבחן. שכן המדובר במי שגדל בסביבה מורכבת, נעדר בשלות נפשית ובעל דפוסי חשיבה כשל קטין. כמו כן הדגיש כי חרף חומרת העבירה, נמצא הנאשם מתאים על ידי שירות המבחן לשילוב בהליך טיפולי והומלץ על העמדתו במבחן ועל הימנעות מהשמתו במאסר מאחורי סורג ובריה.

בנוסף הדגיש ב"כ הנאשם את נסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם, לרבות גילו הצעיר, היותו נעדר עבר פלילי, מצבו הכלכלי ומידת הפגיעה שתהא מנת חלקה של משפחתו. עוד הדגיש את שיתוף הפעולה של הנאשם, נוכח ההודיה החלקית ואת נטילת האחריות שבכך.

ב"כ הנאשם ביקש לציין את התנהלותם הבלתי תקינה, של גורמי האכיפה והחקירה לעניין הירי ולעניין חומר החקירה שהתגלה לראשונה במהלך ניהול המשפט, פגמים אשר נופלים לפתחה של המאשימה ויש ליתן להם ביטוי לקולא לעניין העונש.

לאור כל האמור לעיל ותוך שסמך ידיו על פסיקה שהגיש, עתר לבית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם תוך השתת עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. לחילופין עתר לבית המשפט, כי היה ויקבע מתחם ענישה גבוה מזה לו עתר, להשית על הנאשם מאסר למשך 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות, תוך סטייה מן המתחם לקולא.

דין והכרעה

8. משנה חומרה נודע לעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. נוכח פוטנציאל הסיכון הגלום בהן ומידת פגיעתן בערכים מוגנים, כבדי משקל- השמירה על ביטחונם ושלמות גופם, של המשתמשים בדרך וכן שמירת הסדר הציבורי ואכיפת החוק.

יפים לעניין זה, הדברים אשר נאמרו בע"פ 5626/14 מרק לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015) (להלן: "עניין

לנקין":

"בית משפט זה עמד בעבר על הצורך להחמיר בעונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת (ע"פ 1925/14 עלוש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.2.2015); ע"פ 1641/13 סביח נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2014)). המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי. דברים אלו נכונים אף ביתר שאת בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, תוך התעלמות מהוראות השוטרים לעצור, לגביהן נקבע כי נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה (ראו: דנ"פ 404/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' 10 לפסק דינו של השופט ס' גובראן (15.4.2015); וכן ראו: ע"פ 8754/13 סעדה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.1.2015); ע"פ 4538/08 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (13.8.2008))."

בית המשפט העליון אף עמד על ההחמרה הנדרשת בענישה. זאת, תוך העדפת האינטרס הציבורי שבמיגור התופעה הרווחת והתרומה לשלום משתמשי הדרך, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. כמפורט בע"פ 6986/09 אורנשטיין נגד מדינת ישראל (15.3.2010):

"ההכרעה בנושא העונש אינה פשוטה בנסיבות העניין. על הכף האחת מונחות נסיבותיו האישיות הקשות של המערער, והפגיעה הקשה במשפחתו לאור מאסרו, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן. מן הצד השני, כפי שציננה המשיבה, יש להניח על הכף את המעשים הקשים אותם ביצע. כלל ידוע הוא כי ככל שחומרת העבירה והצורך בהרתעה גוברים, פוחת משקלם של השיקולים האישיים. המערער אשר סיכן חיי אדם בכבישים וזלזל בנציגי החוק אינו ראוי למידה נוספת של רחמים. כאשר המערער ומשפחתו מתחננים להקלה בעונש, חייבים אנו לזכור את אינטרס הציבור להילחם בתופעה וחייבים לזכור שהעומד עתה לפנינו בראש מורכן, הוא אותו עבריין אשר הפגין "גבורה רבה" בכביש, עזות מצח וחוצפה תוך שהוא מצפצף על שוטרים ועל החוק ומסכן באופן חמור את הציבור (ראו ע"פ 6416/09 אבו קנידל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 23.2.2010)). המעשים המיוחדים למערער הם חמורים ביותר, והתנהגות שכזו צריכה לגרור ענישה משמעותית ביותר ומרתיעה מאחורי סורג ובריח. התופעה של סירוב נהגים לצייט להוראות שוטרים, ובריחה מאנשי החוק תוך כדי נסיעה פרועה ומסוכנת ברכב, קיבלה בשנים האחרונות מימדים מדאיגים. "חמורה במיוחד היא העובדה שרבים חוטאים בכך, אף שנהיר להם כי מעשיהם עלולים להסתיים בקיפוח חיי אדם או בפציעתם של נוסעים ונהגים תמימים הנקלעים, לרוע מזלם לכבישים בהם מתנהלים מרדפים מסוג זה" (בש"פ 2613/06 סראיעה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 2.4.2006). ראו גם ע"פ 6681/09 אלחטיב מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 13.1.2010); ע"פ 5881/09 סויסה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 14.1.2010)). על כן נקבע כי יש להחמיר בעונשם של מי שמסכנים את שלום הציבור בנהיגה פרועה תוך זלזול בוטה בנציגי החוק. "בית המשפט מצווה להעביר את המסר החשוב כי חיי אדם אינם הפקר וכי נהגים מוכרחים ליטול אחריות על מעשיהם שעה שהם יושבים מאחורי הגה המכונית, שהיא ככלי נשק" (ע"פ 6833/06 עמאש נ' מדינת ישראל, פס' 11 לפסק הדין ([פורסם בנבו], 11.1.2010) ראו גם ע"פ 1214/08 אלעס נ' מדינת ישראל, סעיף 12 לפסק הדין ([פורסם בנבו], 15.12.2008); ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל, סעיף 16 לפסק הדין ([פורסם בנבו], 29.6.2005); ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן ([פורסם בנבו], 11.11.2004))."

9. ובעניינו, המדובר בנאשם, אשר חרף היותו בלתי מורשה לנהיגה, נטל חירות לאחוז בהגה, ברכב שנטל ללא רשות בעליו ואף הסיע עמו את באסל ושני הקטינים, הרכים בשנים.

הנאשם הפגין זלזול ברשויות האכיפה ובשלטון החוק, בכך שהתעלם מהוראות חוזרות ונשנות של השוטרים לעצור. מבלי להתעשת, תוך שמטרתו להימלט מן השוטרים מקדשת את כל האמצעים, נהג בפראות, בטבורה של עיר, תוך הקלת ראש בביטחון משתמשי הדרך ורכושם ומבלי לשעות לבקשותיו של באסל לעצור, אף נוכח חששו לגורל הקטינים. הנאשם המשיך במנוסתו כשהוא יוצא מתחומי העיר לשטח עפר, שב אליה ויוצא בשנית מתחומיה, מבלי להתעשת ולחדול ממנוסתו. נהיגתו הפרועה נבלמה רק מחמת אובדן שליטה על הרכב ומגע עם הניידת, תוך גרימת נזק. גם באותה העת היה הנאשם נחוש לחמוק מידי רשויות החוק והמשיך במנוסה רגלית, עד אשר נתפס.

10. עיון בפסיקה, לרבות זו עליה סמכו ידיהם ב"כ הצדדים, משקף מדיניות ענישה בעבירות אלה, בשינויים המחויבים, כדלקמן:

א. בעניין לנקין, נדון עניינו של מערער אשר הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

המערער נהג ברכב, בניגוד לכיוון התנועה, בהיותו בפסילה ונתבקש על ידי שוטרים, שסיירו במקום ברכב משטרה, לעצור בצד הדרך. בתגובה לכך ועל מנת להימלט מפני השוטרים, פתח המערער בנסיעה מהירה ופרועה ברחובות העיר, תוך שהוא עוקף כלי רכב בצורה מסוכנת מימין ומשמאל ומאלץ אותם לסטות מנתיב נסיעתם וגורם להולכי רגל לסור מדרכו, על מנת לא להיפגע. כמו כן המשיך המערער בנסיעה פרועה, תוך חציית צמתים באור אדום ונסיעה על שטחי הפרדה, על מדרכות ובניגוד לכיוון התנועה. נסיעתו של המערער באה אל קיצה כאשר ניסה לבצע פניית פרסה פתאומית והניידת התנגשה ברכבו. המערער נמלט מן הרכב ולאחר מרדף רגלי נתפס על ידי השוטרים.

בית המשפט העליון אישר את מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא, בטווח שבין 30-60 חודשי מאסר בפועל והותיר על כנו את עונש המאסר בן 50 החודשים שנגזר על ידו.

ב. מתחם זהה, בגין עבירות דומות, אושר על ידי בית המשפט העליון בע"פ 4277/14 פרחאן אל זביידי נגד מדינת ישראל (28.5.15), שם נגזרו על המערער, שהורשע לאחר שמיעת הראיות, 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

המערער, שלא החזיק ברישיון נהיגה מימיו, נהג ברכב, בכביש צר, כשאחר לצדו. הוא לא שעה לדרישת שוטרים לעצור והאיץ את נסיעתו, כשהם בעקבותיו. המערער התפרץ לצומת באופן שחייב נהג אחר לסטות בפתאומיות, חלף סמוך לבתיהם של תושבי המקום בדהרה ואילץ כמה ילדים ורכב אופניים לסור בבהילות מדרכו על מנת שלא להיפגע. בהמשך פנה המערער במהירות אל דרך עפר צרה, והחל לשעוט קדימה לאורכה, תוך שהוא מחליק בפיתוליה. כתוצאה מנהיגתו הפרועה, נאלצו מכונית פרטית ומשאית בטון, לסור מדרכו כדי למנוע תאונה. המרדף הסתיים כשהרכב נתקע על תלולית עפר

והמערער נתפס בתום מרדף רגלי.

ג. בע"פ 3641/14 **מדינת ישראל נ' חסונה** (02.07.2014), התקבל ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי במסגרתו הורשע המשיב, על פי הודאתו, בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם, נהיגה בזמן פסילה ועבירות נלוות ונדון לעונש מאסר בפועל למשך 15 חודשים.

המשיב, אשר נהג בפסילה, לא נשמע להוראות שוטרים שקראו לו לעצור, האיץ את מהירות נסיעתו וחצה צומת באור אדום. בהמשך סימן לשוטרים שבכוונתו לעצור, אולם שב והאיץ ופגע בניידת בעוצמה, המשיך בנסיעה פרועה, עלה על מדרכות, נסע בניגוד לכיוון הנסיעה והמשיך בנסיעה, חרף תקר באחד הגלגלים. מחשש לפגיעה בעוברי אורח ירה שוטר באוויר ולכיוון גלגלי הרכב. לבסוף נחסמה דרכו של הרכב והמשיב השתולל וניסה להימלט כשביקש השוטר לאזקו.

בית המשפט העליון ראה עין בעין עם המערערת כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא בטווח של 8-30 חודשי מאסר, חורג לקולא בקבעו כי מתחם העונש ההולם את המעשים מצוי בטווח של 22-48 חודשי מאסר בפועל. תוך שהודגש כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, הוחמר עונשו של המשיב ב- 10 חודשים נוספים, כך שהועמד על 25 חודשי מאסר בפועל.

ד. בת"פ (מחוזי חיפה) 36272-01-13 **מדינת ישראל נ' חסן חגי'אזי** (19.02.14), בשעת ליל, נהג הנאשם ברכב, שלא היה לו רישיון בר תוקף וכשברכב ישבו שני חבריו.

משהבחין הנאשם בשוטרים המסמנים לו לעצור וביודעו כי אין לרכב רישיון בר תוקף, המשיך בנסיעה במהירות במטרה לברוח מהם, תוך שהוא מאלץ רכב שהגיע מולו לסטות הצידה על מנת לא להיפגע, עובר כיכר מבלי לתת זכות קדימה, עוקף רכבים אחרים במהירות גבוהה ומאלץ אותם לסטות הצידה. לאחר שהרכב הסתחרר, חסמה הניידת את דרכו של הנאשם והוא החל לנסוע קדימה לכיוונו של שוטר שיצא מן הניידת, שנאלץ לסור הצידה כדי לא להיפגע. כדי להימנע ממעצרו, אף שילב הנאשם את הרכב להילוך אחורי והחל לנסוע לאחור במהירות כשהוא פוגע באמצעות הרכב בשוטר.

בהסתמכו, בין היתר, על ע"פ 5622/07 **מדינת ישראל נ' מורן קרדונה** (24.9.07), שעובדותיו דומות ובו נדחה ערעור המדינה על עונש המאסר שנגזר על הנאשם, 6 חודשים בעבודות שרות, נקבע מתחם העונש ההולם לטווח שבין 6-48 חודשי מאסר.

ה. בת"פ 33721-07-14 (מחוזי מרכז) **מדינת ישראל נ' עוויסאת** (20.04.15), הורשע הנאשם על-פי הודאתו, במסגרת הסדר דינוי בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו ובנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח.

הנאשם שמעולם לא הורשה לנהיגה, נהג את רכבו בכביש מהיר. בעת שהבחין בניידת משטרה המורה לו לעצור, האיץ את רכבו על-מנת להימלט ממנה, תוך נסיעה פרועה, סטייה לשול לשם עקיפה ומעבר בין נתיבי הנסיעה, תוך שאילץ מספר נהגים לסטות מנתיבם. בשל מהירות נסיעתו, איבד הנאשם שליטה על הרכב, פגע בקירוב ברכב אחר שחלף במקום, עלה על אי תנועה בנוי והתנגש בתמרור המוצב שם. הנאשם המשיך בנהיגה פרועה כשהוא נוסע בניגוד לכיוון התנועה גורם ולמספר נהגים לבלום את רכביהם בלימות חירום, כמו כן, עקף פס הפרדה רצוף, חצה צומת באור אדום, ולא ציית לתמרור "עצור". הנאשם עצר את הרכב רק משנחסמה דרכו והחל להימלט רגלית עד שנעצר על ידי השוטרים.

בית המשפט קבע את מתחם העונש ההולם למכלול העבירות 18-48 חודשי מאסר וגזר על הנאשם, הנעדר עבר פלילי, 24 חודשי מאסר בפועל.

11. בבוא בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, למעשה העבירה שביצע הנאשם, יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

לאור האמור ולאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, לרבות נסיבות ביצוע העבירות, תוך מתן הדעת למשכו של המרדף, אופיו, מיקומו, הסיכון שנוצר במהלכו, העבירות הנלוות שבוצעו והנזקים שנגרמו, מצאתי כי בנסיבותיו הספציפיות של תיק זה, מתחם העונש ההולם, ברכיב המאסר, למכלול העבירות שביצע הנאשם הוא בטווח של 24-54 חודשים.

12. ערה אני לכך כי המדובר בנאשם, "בגיר צעיר", אשר ביצע את העבירה, בטרם מלאו לו 19 שנים. כמו גם לאמור בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו, ולהמלצה להשתת ענישה ברכיב המאסר לריצוי בעבודות שירות, החורגת לקולא ממתחם הענישה ההולם.

הלכה היא כי לא בכל מקרה בו קיימים סיכויי שיקום, יוקל העונש שהוטל על הנאשם עד כדי חריגה ממתחם הענישה שנקבע לעבירה שנעברה, אף אם מדובר ב"בגיר צעיר", ואף אם המלצת שירות המבחן מצדדת בהקלה כזו.

בעניין לנקין נאמר בהקשר זה:

"אין חולק על חשיבותם הרבה של שיקולי השיקום אך הם אינם חזות הכול, ובצדם ניצבים בין השאר שיקולי ההרתעה וההגנה על שלום הציבור (ראו, בהקשר זה, ע"פ 3060/15 אבו רגייג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.7.2015); ע"פ 8820/14 שחר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.5.2015); ע"פ 5576/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.4.2011))."

בע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל (3.4.2014) נאמר לעניין זה:

"המערער טען כי היותו "בגיר צעיר" (העבירה נעברה כשהוא היה בן 18 שנים וחמישה ימים), יש בה כדי להפחית את עונשו, ולהגביר את משקלם של שיקולי השיקום והמלצת שירות המבחן (להגדרת מושג זה ודין בו, ראו: ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 26-58 לפסק דיני (25.6.2013) (להלן: עניין פלוני)). בעניין פלוני כתבתי:

"בית משפט זה קבע פעמים רבות כי בקביעת עונשם של 'בגירים צעירים', וזאת מכוח אותן טענות שמעלה באת כוח המערער, יש להעניק משקל נכבד לפוטנציאל השיקומי כעולה מתסקיר המבחן. [...] מבלי לקבוע יתדות, נראה כי בקבוצה זו יש לייחס משקל גבוה יותר (בדומה לקטינים) כאשר ניתנת המלצה של שירות המבחן לשלב את הנאשם במסגרת שיקומית, בשל קרבה לגיל הקטנות. [...]

חשוב לציין כי מעצם טבעם, שיקולי השיקום כפי שעולים מתסקיר המבחן, הם אינדיווידואליים ותלויים בהמלצת שירות המבחן לגופה. בהמשך לכך, ברי כי ישנם מקרים בהם חרף העובדה שמדובר ב'בגיר צעיר', או אף בקטין, ישנם טעמים משמעותיים המחייבים לבכר את שיקולי ההרתעה והגמול על שיקולי השיקום (וכידוע, בית המשפט לא כבול להמלצות תסקיר המבחן, ורשאי הוא לסטות מהן, כפי שעשה במקרהו של המערער, [...])." (שם, פסקאות 49-51).

המערער מתייחס לכך שבית המשפט המחוזי סטה מהמלצת התסקיר שהיה בפניו. כאמור, כפי שנכתב רבות בעבר, התסקיר הינו בגדר המלצה, אף אם במקרה של "בגיר צעיר" יש לה משקל נכבד יותר. "

13. בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימות אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מן המתחם לקולא.

הנאשם הודה כי נטל את הרכב ללא רשות ונהג בו כשאינו מורשה לנהיגה. עם זאת, לא הפנים את הפסול שבמעשים המקימים את עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ולא נטל אחריות על ביצועם. הוא טען בפני שירות המבחן כי פעל מתוך לחץ ואימפולסיביות ושב וטען כי לא היה ער לכך כי נידת משטרתית היא זו אשר דולקת בעקבותיו.

מן התסקיר עלה כי הנאשם נעדר דפוסים עברייניים. כמו כן כי נוכח הליך טיפולי שהוא, שעבר, השלכות המעצר והתקופה הארוכה במהלכה שהה בתנאים מגבילים, פחת הסיכון הנשקף ממנו. בד בבד עם זאת, ציין שירות המבחן, כגורמי סיכון, את דפוסי ההתנהגות האימפולסיביים, הקושי בדחיית סיפוקים, היעדר ויסות רגשי והיעדר שיקול דעת מעמיק, המאפיינים את הנאשם גם כיום. הערכות המעיבות על קביעה בדבר מיצוי הליכי שיקום או פוטנציאל שיקומי משמעותי.

14. ב"כ הנאשם שב והעלה טענות שהועלו על ידו במסגרת סיכומיו, לרבות באשר להימשכות המרדף הנופלת לפתחם של השוטרים, כמו גם הירי הבלתי מוצדק בסימו. לדבריו, הגם שנדחו בהקשר לאשמו הפלילי של הנאשם, מהווים נימוק להקלה בעונשו.

כוחם של כלל הטעמים העומדים בבסיס הכרעתי לדחיית טיעונים אלה במסגרת הכרעת הדין, יפה גם לשלב זה ואף אין בהם כדי להוות נימוק להקלה בעונשו. שכן מצביעות על נחישותו של הנאשם להימלט, תוך שכאמור לעיל, המטרה מקדשת את כלל האמצעים.

15. מאידך גיסא, יהיו לנגד עיני כלל הנסיבות לקולא, בגין לא ימוצה עם הנאשם הדין, ברכיב במאסר, מעבר לרף התחתון ביותר של המתחם.

היות הנאשם, "בגיר צעיר", נעדר כל עבר פלילי ששהה פרק זמן ממושך בתנאים מגבילים. כמו כן נסיבותיו האישיות והמשפחתיות ומצוקותיו הקיומיות והשלכות מאסרו על כלל משפחתו בהיותו מטה לחמה, כמפורט בעדויות האופי ובתסקיר. אף לא תעלם מעיני המלצת שירות המבחן, הגם שלא מצאתי לאמצה ככתבה

וכלשונה.

16. לאור סך כל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם בגין מכלול העבירות מושא כתב אישום זה, את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 24 חודשים בניכוי ימי המעצר, 22.2.14-10.4.14.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים אחת מיתר העבירות בהן הורשע.

ד. קנס בסך של 5,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו שישולם בתוך 30 ימים.

ה. פסילה בפועל, למשך 36 חודשים, שמניינה מיום שחרורו של הנאשם מהמאסר.

ו. 12 חודשי פסילה על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים אחת מהעבירות בהן הורשע, למעט הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום כ"ח אדר א' תשע"ו, 08/03/2016 במעמד הנוכחים.

דבורה עטר, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אני מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר אשר נגזר על הנאשם, וזאת עד ליום 3.4.16, מועד בו יתייצב הנאשם לריצוי עונשו בבית כלא הדירים עד השעה 10:00, או לכל מקום אחר עליו יורה שב"ס.

כלל הערבויות יעמדו בתוקפן. בנוסף, ותנאי לעיכוב הביצוע, אני מורה כי תחתם התחייבות עצמית של המשיב, בסך של 30,000 ₪, וכן תחתמנה ערבויות צד ג' על ידי מר אבו גאנם פאריס ת.ז., ועל ידי אבו גאנם טלאב ת.ז., בסך של 30,000 ₪ כל אחת.

כמו כן יופקד סך נוסף במזומן של 4,000 ₪ וזאת עד ליום 10.3.16 בשעה 13:00.

עמוד 10

אני מורה על עיכוב יציאתו של הנאשם מהארץ ורשמתי בפניי שאין בחזקתו דרכון.

היה ולא ימלא הנאשם אחר התנאים למתן עיכוב הביצוע, יבוטל ויהא על הנאשם להחל בריצוי עונשו לאלתר.

ניתנה והודעה היום כ"ח אדר א' תשע"ו, 08/03/2016 במעמד הנוכחים.

דבורה עטר , שופטת